

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ

„Христо Г. Данов“ с. Розино, общ. Карлово

бул. „Христо Ботев“ №55, тел. 03136 / 2261, 0877676180

e-mail: info-1601307@edu.mon.bg, www.ou-rozino.com

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:

/Таня Караколева/

Заповед № РД-10-298/13.09.2024 г.

Училищна програма

за прилагане на институционалните политики за подкрепа на
гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование
в ОУ „Христо Г. Данов“, с. Розино за учебната 2024/2025 г.

1. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.
2. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
3. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
4. Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
5. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:
 - а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

- б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
 - в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
 - г) осъзнава и цени своята културна идентичност;
 - д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
 - е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
 - ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
 - з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
 - и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
 - й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
 - к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
 - л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.
2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:
- а) възпитава в демократичните ценности;
 - б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
 - в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, своборазличните форми на агресия и дискриминация;
 - г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
 - д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

II. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи:
 - интегрирано в обучението по образователните направления;
 - интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
2. Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на детската градина или училището, която се разработва по реда и условията на държавния образователен стандарт за предучилищното образование.
3. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
4. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява и:
 - в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
 - в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;

- в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

5. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на разширена подготовка се осъществява интегрирано и/или чрез самостоятелни учебни предмети по чл. 76, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.

6. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания по чл. 14, ал. 2, се осъществява чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- безопасността и движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- кариерно ориентиране.

7. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществява и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

8. Разпределението на тематичните области в часа на класа е по класове и като минимален задължителен брой часове е посочено в приложение № 5 към Наредба №13.

9. За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен план в срокове и по ред, определени в правилника за дейността на училището и при съобразяване с разпределението на тематичните области по ал. 1 и приложение № 5 от Наредба №13.

10. В годишния план се определя броят на часовете по теми и дейности според интересите и възрастта на учениците и с тяхно участие.

11. За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците.

12. Обучението по отделни тематични области по може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.

13. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден се осъществява от учителите в групите за целодневна организация на учебния ден чрез дейности и проекти.

14. Времето за дейности по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се разпределя за групата равномерно през цялата учебна година или модулно в даден период от учебната година.

III. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ОУ „ХРИСТО Г. ДАНОВ“ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Образователната институция анализира потребностите на училищната общност и определя своите приоритети, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, които са част от стратегията на институцията по чл. 263, ал.1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

2. В съответствие със стратегическите си приоритети образователната институция определя институционална политика, която подкрепя и осъществява гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

3. Целите и дейностите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализират чрез:

- предвидените теми за часа на класа;
- интегриран подход при обучението по учебните предмети Роден край, Родинознание, Човекът и обществото, Човекът и природата, Български език и литература, Физическо възпитание и спорт.

4. Институционалната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

5. В подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „Христо Г. Данов“ се провеждат утвърдени училищни ритуали, свързани с:

- а) откриването и закриването на учебната година;
- б) официалното раздаване удостоверение за завършен първи клас и подготвителна група, удостоверение за завършен начален и прогимназиален етап на основната степен;
- в) награждаване на отличили се ученици чрез грамоти;
- г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- д) честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, празника на патрона на училището;

6. Учениците се възпитават в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

- а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
- б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището.

7. Институционалната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включва и подкрепа на инициативността и участието на децата и учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики като:

- участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
- организиране на доброволчески дейности в и извън училище;
- организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
- организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
- организиране на обучения на връстници от връстници;
- реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;

8. Формите на ученическо самоуправление и представителство са определени с приложение № 6 към Наредба 13.

В ОУ „Христо Г. Данов“ е създаден ученически парламент с участие на представители от всички класове.

9. Интегрална част от институционалните политики, насочени към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е подкрепата за мултикултурната среда.

IV. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на

изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.

2. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование – в приложение № 1;
- по здравно образование – в приложение № 2;
- по екологично образование – в приложение № 3;
- по интеркултурно образование – в приложение № 4 от Наредба №13.

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, в рамките на целодневната организация или в дейностите в центровете за подкрепа за личностно развитие, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

V. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

1. Възпитание в гражданско образование.

№	Деятност/Мероприятие	Срок	Отговорник
1.	Спазване на Правилника за дейността на ОУ „Христо Г. Данов“	учебна 2024/2025 г.	учители
2.	Подготвяне на подходящи теми за гражданско образование на учениците по програмата „Без свободен час“.	м. септември учебна 2024/2025 г.	О. Накова
3.	Провеждане на беседи в ЧК, свързани с гражданското образование и безопасността на движение на учениците.	Съгласно плановите на класните ръководители	класни ръководители
4.	Отбелязване Деня на безопасното движение по пътищата.	м. ноември 2024 г.	Л. Константинов, Оля Накова, С. Димитров
5.	Обновяване на Ученическия съвет и разширяване на дейността му, свързана с ученическото самоуправление в училището.	м. септември 2024 г.	Й. Кънева
6.	Взаимодействие на психолога с учителите при работа с проблемни ученици.	учебна 2024/2025 г.	психолог
7.	Работа с родители за превръщането им в партньори в УВП.	учебна 2024/2025 г.	класни ръководители

2. Възпитаване, изграждане на национално самочувствие и общочовешки ценности и добродетели и продължаване на националните традиции у учениците.

	Дейност/Мероприятие	Срок	Отговорник
1.	Отбелязване на всички национални и училищни празници.	съгласно график учебно време	отговорниците за съответните празници
2.	Познаване и съхраняване на задължителните символи на българското училище/национално знаме, училищно знаме, държавен химн, училищен химн/	постоянен	Класните ръководители
3.	Подържане на традицията на сътрудничество с основните социални фактори - семейство, културни институции, сдружения, фондации и др.	учебна 2024/2024 г.	Директор, учители
4.	Организиране на дарителски инициативи за подпомагане на уязвими групи.	учебна 2024/2025 г.	Ученически парламент
5.	Провеждане на беседи в ЧК, свързани с национални исторически събития и национални празници.	съгласно план на класните ръководители	класни ръководители
6.	Представяне на изложби с картини и проекти, изработени от учениците за националните и училищните празници.	учебна 2024/2024 г.	учители по изобразително изкуство
7.	Провеждане на акция „Подари усмивка на различния“ по случай Деня на толерантността.	15.11.2024 г.	Класни ръководители Ученически съвет
8.	Отбелязване Световния ден против тормоза под наслов „Светът в розово“.	28.02.2024 г.	Й. Кънева, В. Мичева П. Кожухарова

3.Здравно образование и екологично възпитание на учениците.

	Дейност/Мероприятие	Срок	Отговорник
1.	Включване в плановете на ЧК на теми, свързани със здравното образование и екологичното възпитание на учениците	съгласно план на класните ръководители	Класни ръководители, Г. Хаджимакак
2.	Провеждане на здравни беседи с учениците, съвместно с медицинското лице в училището.	по график	Гюлтен Хаджимакак
3.	Отчитане на здравословното състояние на учениците от медицинското лице на Педагогически съвет.	ежемесечно	Гюлтен Хаджимакак

4.	Провеждане на туристически излети, походи и екскурзии	съгласно план на училището	класни ръководители Ръководство на училището
5.	Отбелязване на Деня на земята и гората „Пази гората, за да е жива земята“	22.04.2025 г.	В.Нешева Р. Василева Бл. Семкова
6.	Провеждане празник на здравето в ПГ	м. февруари	В. Нешева

4. Подкрепа за мултикултурна среда в училището.

В ОУ "Христо Г. Данов" се обучават ученици от различни етноси: български, ромски, турски. На ниво училище и клас да се организират дейности в часа на класа, свързани с успешното интегриране на ученици от малцинствените групи. Да се продължи работата с групи по различни проекти с цел образователна интеграция на децата чрез формиране на общности по интереси.

5. Развитие на физическата дееспособност на учениците.

- Изготвяне на Спортен календар от учителите по ФВС за дейността на училището за учебната 2024/2025 г.
- Включване на ученици в училищни, общински и национални спортни състезания и мероприятия.

Отг. Ф. Абди, Л. Константинов